

Cuprins

LISTA DE ABREVIERI	5
TITLUL I CONSIDERAȚIUNI GENERALE PRIVIND MOȘTENIREA	7
CAPITOLUL I. Noțiuni generale	7
Secțiunea I. Terminologie	7
§ 1. Noțiunea de moștenire	7
§ 2. Noțiunea de moștenire	8
§ 3. Defuncțul (<i>de cuius</i>)	8
§ 4. Moștenitor sau succesor	8
Secțiunea a II-a. Felurile moștenirii	9
CAPITOLUL II. Caracterele juridice ale moștenirii	11
Secțiunea I. Enumerarea caracterelor juridice ale moștenirii	11
Secțiunea a II-a. Caracterele juridice ale moștenirii	11
§ 1. Este o transmitere pentru cauză de moarte	11
§ 2. Este o transmitere universală sau cu titlu universal	11
§ 3. Este o transmitere unitară	12
§ 4. Transmiterea moștenirii este indivizibilă	14
CAPITOLUL III. Deschiderea moștenirii	16
Secțiunea I. Noțiuni generale	16
Secțiunea a II-a. Data deschiderii moștenirii	17
Secțiunea a III-a. Locul deschiderii moștenirii	21
Secțiunea a IV-a. Legea aplicabilă moștenirii	23
§ 1. Conflictul în timp al legilor succesorale	23
§ 2. Conflictul în spațiu al legilor succesorale	23
CAPITOLUL IV. Condițiile generale pentru a moșteni	25
Secțiunea I. Capacitatea succesorală	25
§ 1. Noțiunea de capacitate succesorală	25
§ 2. Persoanele care au capacitate succesorală	26
§ 3. Persoanele care nu au capacitate succesorală	27
Secțiunea a II-a. Vocația (chemarea) la moștenire	30
Secțiunea a III-a. Inexistența nedemnității succesorale	30
Secțiunea a IV-a. Inexistența dezmoștenirii succesiabilitului	30

TITLUL II**DEVOLOUȚIUNEA LEGALĂ A MOȘTENIRII .....**.....32**CAPITOLUL I. Reguli generale ale devoluționii legale a moștenirii .....**.....32

Secțiunea I. Noțiunea și condițiile dreptului de moștenire legală 32

- § 1. Noțiunea devoluționii legale a moștenirii. Enumerarea condițiilor moștenirii legale 32
- § 2. Capacitatea succesorală 33
- § 3. Vocația succesorală legală 33
- § 4. Inexistența nedemnității succesorale 35

Secțiunea a II-a. Principiile generale ale devoluționii legale. Exceptii 41

- § 1. Principii generale 41
- § 2. Reprezentarea succesorală 44

CAPITOLUL II. Reguli speciale privind diferitele categorii de moștenitori**legali .....**.....48

Secțiunea I. Soțul supraviețuitor al defuncțului 48

- § 1. Noțiuni generale 48
- § 2. Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor 49
- § 3. Dreptul succesoral special al soțului supraviețuitor asupra mobilierului și obiectelor de uz casnic 51
- § 4. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor 53

Secțiunea a II-a. Clasele de moștenitori legali 54

- § 1. Clasa I de moștenitori legali: descendenții defuncțului 54
- § 2. Clasa a II-a de moștenitori legali: ascendenții privilegiați și colaterali 55
- § 3. Clasa a III-a de moștenitori legali: ascendenții ordinari 58
- § 4. Clasa a IV-a de moștenitori legali: colaterali ordinari 58

Teste grilă.....60

TITLUL III**DEVOLOUȚIUNEA TESTAMENTARĂ A MOȘTENIRII .....**.....71**CAPITOLUL I. Testamentul .....**.....71

Secțiunea I. Noțiunea de testament. Condiții de validitate.....71

- § 1. Definiția, caracterele juridice și cuprinsul testamentului 72
- § 2. Condiții de fond pentru validitatea testamentului 75
- § 3. Condiții generale de formă pentru validitatea testamentului 84
- § 4. Legea aplicabilă testamentului 87

Secțiunea a II-a. Diferite feluri de testamente 88

- § 1. Condiții speciale de formă. Noțiuni generale 88
- § 2. Testamentele ordinare 89
- § 3. Testamentele privilegiate 96
- § 4. Alte forme testamentare 98

CAPITOLUL II. Regimul juridic al principalelor dispoziții testamentare	99
Secțiunea I. Legatul	99
§ 1. Noțiunea Condiții cerute pentru existența legatului	99
§ 2. Clasificarea legatelor	100
§ 3. Ineficacitatea legatelor	113
Secțiunea a II-a. Dezmoștenirea	126
§ 1. Noțiunea de dezmoștenire	126
§ 2. Felurile dezmoștenirii	127
Secțiunea a III-a. Execuțiunea testamentară	128
§ 1. Noțiunea și natura juridică a execuțiunii testamentare	128
§ 2. Funcțiile și puterile executorului testamentar	130
§ 3. Încetarea execuțiunii testamentare	132
CAPITOLUL III. Limitele dreptului de a dispune prin act juridic de moștenire	134
Secțiunea I. Noțiuni generale	134
Secțiunea a II-a. Interzicerea actelor juridice asupra unei moșteniri nedeschise	135
§ 1. Noțiunea de act juridic asupra unei moșteniri nedeschise	135
§ 2. Sanctiunea actelor juridice asupra unei moșteniri nedeschise	136
Secțiunea a III-a. Interzicerea substituțiilor fideicomisare	136
§ 1. Noțiunea de substituție fideicomisără	136
§ 2. Condițiile necesare pentru existența substituției fideicomisare	137
§ 3. Sanctiunea substituției fideicomisare	138
Secțiunea a IV-a. Rezerva succesorala	142
§ 1. Rezerva succesorala și cotitatea disponibilă. Noțiuni	142
§ 2. Caracterele juridice ale rezervei succesorale	143
§ 3. Moștenitorii rezervatari	145
§ 4. Calculul rezervei și al cotității disponibile	151
§ 5. Imputarea liberalităților și cumulul rezervei cu cotitatea disponibilă	156
§ 6. Reducțiunea liberalităților excesive	157
§ 7. Raportul donațiilor	163
§ 8. Căi de realizare a raportului donațiilor. Prescripția dreptului la acțiunea prin care se cere raportul donațiilor	172
§ 9. Raportul datorilor	174
Teste grilă	176
TITLUL IV	
MOȘTENIREA VACANTĂ	187
§ 1. Noțiunea de moștenire vacanță	187
§ 2. Cine culege moștenirea vacanță?	188
§ 3. Natura juridică a drepturilor succesorale asupra moștenirii vacante	189
§ 4. Procedura declarării vacanței succesorale	191
Teste grilă	196

TITLUL V**TRANSMISIUNEA MOȘTENIRII .....** 197**CAPITOLUL I. Dreptul de opțiune succesorală .....** 197

Secțiunea I. Noțiuni generale	197
§ 1. Noțiunea de opțiune succesorală.....	197
§ 2. Subiectele dreptului de opțiune succesorală	198
§ 3. Actul de opțiune succesorală. Caractere juridice	199
§ 4. Condițiile de validitate ale actului de opțiune succesorală	203
§ 5. Prescripția dreptului de opțiune succesorală	204
§ 6. Suspendarea termenului de opțiune succesorală și repunerea în termenul de opțiune succesorală	206
§ 7. Efectele împlinirii termenului de prescripție a dreptului de opțiune succesorală	208
§ 8. Inventarul bunurilor succesorale	210
Secțiunea a II-a. Exercitarea dreptului de opțiune succesorală	212
§ 1. Acceptarea moștenirii	212
§ 2. Renunțarea la moștenire	221

CAPITOLUL II. Transmisiunea activului și pasivului moștenirii 227

Secțiunea I. Obiectul transmisiunii.....	227
Secțiunea a II-a. Transmisiunea activului moștenirii	228
Secțiunea a III-a. Transmisiunea pasivului moștenirii	230

CAPITOLUL III. Sezina..... 233

Secțiunea I. Noțiuni generale	233
Secțiunea a II-a. Moștenitorii sezinari	233
Secțiunea a III-a. Dobândirea sezinei de către moștenitorii nesezinari	235
§ 1. Dobândirea sezinei de către moștenitorii legali nesezinari.....	235
§ 2. Intrarea legatarului universal în stăpânirea moștenirii	235
§ 3. Intrarea legatarului cu titlu universal în stăpânirea moștenirii	236
§ 4. Predarea legatului cu titlu particular.....	236

CAPITOLUL IV. Procedura succesorală notarială. Certificatul de moștenitor.**Petitia de ereditate .....** 238

Secțiunea I. Procedura succesorală notarială.....	238
§ 1. Cererea de deschidere a procedurii succesorale notariale. Competența de soluționare	238
§ 2. Dezbaterea succesorală notarială	240
§ 3. Lichidarea pasivului succesoral.....	244
§ 4. Încheierea finală a procedurii succesorale. Emiterea certificatului de moștenitor.....	246
Secțiunea a II-a. Certificatul de moștenitor. Funcții. Putere doveditoare	250
Secțiunea a III-a. Petitia de ereditate	257
Teste grilă	261

TITLUL VI**INDIVIZIUNEA ȘI PARTAJUL SUCCESORAL .....** 263**CAPITOLUL I. Indiviziunea succesorală .....** 263

- Secțiunea I. Noțiuni generale..... 263
Secțiunea a II-a. Regimul juridic al indiviziunii succesorale 264

CAPITOLUL II. Partajul succesoral..... 269

- Secțiunea I. Noțiunea și condițiile de fond ale partajului 269
    § 1. Noțiunea partajului succesoral 269
    § 2. Condițiile generale de fond ale partajului succesoral..... 270
Secțiunea a II-a. Obiectul partajului succesoral..... 272
Secțiunea a III-a. Formele partajului succesoral..... 274
    § 1. Partajul succesoral voluntar 275
    § 2. Partajul succesoral judiciar 276
Secțiunea a IV-a. Efectele partajului succesoral 280
Secțiunea a V-a. Obligația de garanție între moștenitorii coindivizari născută din partajul succesoral 282
Secțiunea a VI-a. Desființarea partajului succesoral 283
Secțiunea a VII-a. Drepturile creditorilor personali ai coindivizarilor cu privire la partajul succesoral (intervenția la partaj)..... 286

CAPITOLUL III. Partajul de ascendent..... 288

- Secțiunea I. Noțiunea de partaj de ascendent 288
Secțiunea a II-a. Condiții de validitate 288
    § 1. Condiții de formă 288
    § 2. Condiții de fond..... 289
Secțiunea a III-a. Efectele partajului de ascendent..... 292
    § 1. Efectele partajului-donație 292
    § 2. Efectele partajului de ascendent testamentar..... 293
    § 3. Ineficacitatea partajului de ascendent..... 294

Teste grilă..... 296

TITLUL VII**MODELE DE ACTE NOTARIALE ȘI ACȚIUNI ÎN JUSTIȚIE FOLOSITE ÎN MATERIE SUCCESORALĂ .....** 300**BIBLIOGRAFIE .....** 343